

Alfredo M. Bonanno

SILAHINI NEEF

Yazar
Alfredo M. Bonanno

Özgün adı
La Gioia Armata

Özgün dili
İtalyanca

Yayın yılı
1977

Çeviri
Nelin Çiper

Tasarım
iç-mihrak
2012

SİLAHLI NEŞE

Alfredo M. Bonanno

Çeviren: Nelin Çiper

Önsöz

Bu kitap 1977’de, o sırada İtalya’da süren devrimci mücadelelerin hızıyla yazılmıştı ve bugün okunurken, şimdi son derece farklı olan o durum akılda tutulmalıdır. Devrimci hareket, ki buna anarşist hareket de dahildir, gelişim aşamasındaydı ve herşey, hatta silahlı çatışmanın genelleşmesi bile mümkün görünüyordu.

Ama insanın kendini, küçük bir militan azınlığın baskıya ve Devlet’in sermaye idaresini yeniden organize etme girişimine (itiraf etmek gerekir ki oldukça zayıf bir çabaydı) karşı mücadele eden onbinlerce yoldaşa dayatmaya niyetli olduğu uzmanlaşma ve militerleştirme tehlikesinden koruması gerekiyordu.

İtalya’da durum buydu, ama Almanya, Fransa, Büyük Britanya ve başka her yerde de benzer şeyler olmaktaydı. Yoldaşların her gün iktidar adamlarına ve yapılarına karşı gerçekleştirdikleri eylemlerden, İtalya’daki Kızıl Tugaylar gibi silahlı bir partinin planlı mantığının çıkarılmasını önlemek esas gibi görünüyordu.

Kitabın ruhu budur. Bir özgürleşme ve yıkım uygulamasının nasıl bir idare grubunun önceden belirlenmiş kuralları çerçevesindeki ölümcül, şematik katılıktan değil ama neşeli mücadele mantığından çıkabileceğini göstermek.

Bu sorunların bazıları artık yaşanmıyor. Tarihin sert dersleri tarafından çözüldü. Reel sosyalizmin yıkılması aniden, her eğilimden marksistlerin idare hırslarını sonsuza dek yeniden boyutlandırdı. Diğer yandan her yerde, özellikle de genç nesiller arasında yayılan özgürlük ve anarşist komünizm arzusunu söndürmedi, muhtemelen alevlendirdi. Pek çok durumda anarşizmin ideolojisinden etkilenmemek için geleneksel simgelerine, sloganlarına ve teorilerine başvurulmaması anlaşılabilir, fakat bu paylaşılamaz bir durumdur.

Bu kitap yine güncel oldu, ama farklı bir açıdan. Artık var olmayan ağır, tekelleştirici

yapısının eleştirisi olarak değil, onları baskı ve denetim altında tutan her şeyin neşeyle yıkımı yolunda bireyin potansiyel becerilerine işaret edebildiği için.

Bitirmeden önce, kitabın İtalya’da imha edilmesinin emredildiğini belirtmeliyim. İtalya Yüksek Mahkemesi yakılmasını emretti. Kitabın kopyasını bulunduran tüm kütüphaneler İçişleri Bakanlığı’ndan, yakılmasını emreden birer genelge aldılar. Birden fazla kütüphane, böyle bir uygulamanın Nazilere ya da Engizisyona yakışacağını düşünerek kitabı yakmayı reddetti, ama yasalara göre kitaba başvurulamaz. Aynı sebepten, kitap İtalya’da yasal olarak dağıtılamaz ve pek çok yoldaşın kopyasına bu amaç için gerçekleştirilen büyük baskın dalgası sırasında el konuldu. Bu kitabı yazdığım için onsekiz ay hapis cezasına çarptırıldım.

Alfredo M. Bonanno
Catania, 14 Temmuz 1993

Paris'te devrim başı sonu olmayan bir şenlikti.

Bakunin (Paris, 1848, devrim)

I

Bu şeytani çocuklar Montanelli'yi¹ neden bacaklarından vurdular ki? Ağzından vursa- lar daha iyi değil miydi? Elbette iyiydi. Ama daha ağır, daha kinci ve ciddi olurdu. Bunun gibi bir hayvanı bu şekilde sakatlamamanın, intikamın ötesinde, bu faşist gazeteci ve patronların uşağı olan adamı sorumlulukları için cezalandırmanın ötesinde daha derin, daha anlamlı tarafları olabilir.

Sakatlamak onun aksamasına ve hatırlamasına sebep olur. Dahası, sakatlamak, ağızdan vurmaktan, beyin parçalarının gözlerden fışkırmasından daha kabul edilebilir bir eğlencedir.

Her sabah sisin içinde yola çıkan ve fabrikanın boğucu havasına yürüyen yoldaş; ya da ofise gidiyor hep aynı yüzleri görmek için: ustabaşı, saat denetçisi; o anın casusu, besleyecek-yedi-çocuğuyla-Stakhanovite, devrim, mücadele, ve ölümcül olacak olsa bile fiziksel çatışma ihtiyacını hisseder. Ama aynı zamanda hemen, şu anda neşe yaşamak ister. Ve sisin içinde yürürken, trenlerde ve tramvaylarda saatler geçirirken, ofise gitmenin ya da kapitalizmin faydasız mekanizmalarını bir arada tutan faydasız civat-alar arasında bulunmanın boğuculuğunu yaşarken bu neşeyi fantazilerinde besler.

Bedeli ödenmiş neşe; patronun parasını ödediği ücretli haftasonları ve senelik tatiller, aşk yapmak için para ödemek gibidir. Aynı görünür, ama eksik birşey vardır.

Kitaplarda, bildirilerde ve devrimci gazetelerde yüzlerce teori birikti. Bunu yap-

¹ 2 Haziran 1977'de, *Il Giornale Nuovo* gazetesinin direktörü bir Kızıl Tugay elemanı tarafından ayağından yaralandı. Bir önceki gün, Vittorio Bruno, *Il Secolo XIX* gazetesinin direktör yardımcısı Genova'da bacağından vurulmuştu. Ertesi gün, devlet televizyonunun politik haberler yöneticisi Emilio Rossi'ye piyango çıkmıştı. Bu saldırılar Kızıl Tugaylar'ın 'psikolojik savaşın aletleri'ne karşı yürüttükleri kampanyanın dile gelmesiydi.

malıyız, şunu yapmalıyız, olayları bunun dediği gibi, şunun dediği gibi görmeliyiz, çünkü geçmişteki, cilt cilt boğucu klasikleri dolduran, isimleri büyük harflerle yazılan şunun ya da bunun gerçek yorumcusu onlardır.

Onları el altında bulundurmak bile ayının bir parçasıdır. Onlara sahip olmamak kötü işarettir, şüphe çekicidir. Onları her durumda el altında bulundurmak faydalıdır. Ağır olduklarında her zaman, sıkıntı veren birilerinin yüzüne fırlatılabilirler. Geçmişin (ve bugünün) devrimci metinlerinin geçerliliğinin yeni olmayan, ama yine de sağlıklı bir doğrulaması.

O ciltlerde asla neşe hakkında birşey bulamazsınız. İnsanın bu sayfalarda soluduğu atmosferin, manastırın haşın havasından eksik kalır yanı yoktur. Yazarları, intikam ve ceza devriminin rahipleri, zamanlarını suç ve ceza tartarak geçirirler. Dahası, kot pantolonlu rahipler iffet yemini etmişlerdir, bu yüzden aynısını bekler ve dayatırlar. Fedakarlıkları için ödüllendirilmek isterler. İlk önce çıktıkları sınıfın konforlu çevresini terk etmişler, sonra yeteneklerini mirastan yoksun kalanların emrine vermişlerdir. Kendilerine ait olmayan sözcükler kullanmaya, kirli masa örtüleri ve yapılmamış yataklar üzerinde sigara tütürmeye alışmışlardır. Bu yüzden, insan onları en azından dinleyebilir.

Düzenli devrimler, düzgünce hazırlanmış ilkeler, çalkantısız anarşi hayal ederler. İşler farklı yöne giderse provokasyon çığlıkları atmaya başlarlar, öyle çok bağıırırlar ki polis onları alır götürür.

Devrimciler dindar insanlardır. Devrimse dindar değildir.

Ben kediye kedi derim.

Boileau

II

Neyi nasıl üreteceğimize dair devrimci sorunla hepimiz ilgiliz, ama kimse üretimin devrimci bir sorun olduğuna işaret etmez. Kapitalist sömürünün kökünde üretim varsa, üretim tarzını değiştirmek yalnızca sömürü tarzını değiştirecektir.

Kızıla boyamış olsanız da kedi kedidir.

Üreten kutsaldır. Çekin ellerinizi! Onun fedakarlığını devrim adına kutsayın, ve *les jeux sont faits*.

“Peki ne yiyeceğiz?” diye sorar endişeli insanlar. “Ekmek ve bağcık,” der gerçekçi, tek gözü tencerenin, diğeri silahının üzerinde. “Fikirler,” diye bildirir herşeyi karıştıran idealist, bir gözü hayaller kitabında, diğeri insan türünün üzerinde.

Üretime dokunan herkesin işi bitiktir.

Kapitalizm ve onunla savaşanlar üretenin cesedinin üzerinde yanyana otururlar, ama üretim sürmelidir.

Politik ekonomi eleştirisi (üretimin tüm faydalarının zevkini çıkaranlar tarafından gerçekleştirilen) en az çabayla üretim tarzının rasyonalizasyonudur. Başka herkes, sömürülenler, hiçbir şeyin eksik olmamasına özen göstermelidirler. Aksi halde nasıl yaşayabiliriz ki?

Işığa çıktığı zaman karanlığın oğlu hiçbir şey göremez, tıpkı karanlıkta el yordamı ile ilerlerken olduğu gibi. Neşe onu kör eder. Onu öldürür. Bu yüzden neşenin bir halüsinasyon olduğunu söyler ve neşeyi kınar.

Gevşek, şişman burjuva bolluk içinde aylaklık eder. Bu yüzden zevk almak günahtır. Bu, burjuva ile aynı duyguları yaşamak ve üreten proloteryaya ihanet etmek demektir.

Hiç değil. Burjuva sömürü sürecini sürdürmek için her çareye başvurur. O da stres altındadır ve asla neşe için zaman bulamaz. Onun gezileri yeni yatırım fırsatlarıdır, aşıkları rakipler hakkında bilgi aldığı casuslardır.

Üretim tanrısı en sadık müritlerini bile öldürür. Kafalarını kopartır ve fışkıran yalnızca bir pislik seli olur.

Lanetli aç kişi, dalkavuk sürüsü eşliğinde gezen zengini gördüğünde intikam duyguları besler. Herşeyden önce düşman yok edilmelidir. Ama ganimeti saklayın. Servet yok edilmemelidir, kullanılmalıdır Ne olduğu, ne biçim aldığı ya da ne tür iş sağladığı önemli değildir. Önemli olan, onu o sırada her kimin elindeyse ondan almak, böylece herkesin ona ulaşabilmesini sağlamaktır.

Herkesin mi? Elbette, herkesin.

Peki bu nasıl olacak?

Devrimci şiddet ile.

İyi yanıt. Ama gerçekten de, canımız sıkılana kadar kelle uçurduktan sonra ne yapacağız? Artık, mumla arasak bile daha fazla toprak sahibi bulamadığımız zaman ne yapacağız?

O zaman devrim hüküm sürüyor olacak. İhtiyaçlarına göre herkese, ve olanaklarına göre herkesten. İlgi göster, yoldaş. Burada muhasebe kokusu var. Üretim ve tüketimden bahsediyoruz. Herşey hâlâ üretim boyutunda. Aritmetik, kendini güvende hissetmeni sağlıyor. İki kere iki dört eder. Bu 'gerçeğe' kim karşı çıkabilir? Dünyaya sayılar hükmediyor. Şimdiye dek etmişlerse, neden gelecekte de etmesinler?

Hepimizin somut ve sağlam birşeye ihtiyacımız var. Bizi boğmaya başlayan dürtüleri durdurmak için duvar inşa edecek taşlar. Hepimizin nesnelliğe ihtiyacımız var. Patron cüzdanı üzerine yemin ediyor, köylü küreği üzerine, devrimci silahı üzerine. Bir gıdım eleştiriye izin ver, tüm iskele yıkılsın.

Ağır nesnelliği içinde, gündelik dünya bizi koşullar ve üretir. Hepimiz gündelik bayağılığın çocuklarıyız. Devrim gibi ‘ciddi şeyler’den bahsederken bile gözlerimiz hâlâ takvime dikilmiş. Patron devrimden korkar, çünkü devrim onu servetinden yoksun bırakacaktır, köylü bir parça toprak bulacak, devrimci teorisini sınayacaktır.

Eğer sorun bu şartlarda görülüyorsa, cüzdan, toprak ve devrimci teori arasında fark yoktur. Bunların hepsi oldukça hayali nesnelerdir, yalnızca insanın hayal gücünün aynaları.

Yalnızca mücadele gerçektir.

Patronu köylüden ayırır ve köylü ile devrimci arasında bir bağ kurar.

Üretimin aldığı organizasyon biçimleri hayali bireysel kimliği saklayacak ideolojik aygıtlardır. Bu kimlik hayali ekonomik değer kavramına yansıtılır. Kanun kendi yorumunu belirler. Tüketicilikte olduğu gibi, kanunu kısmen patronlar kontrol eder. Psikolojik savaş teknolojisi ve mutlak baskı, insanın ürettiği ölçüde insan olduğu fikrini güçlendirmeye katkıda bulunur.

Kanunun diğer kısımları değiştirilebilir. Devrimci dönüşüme uğrayamazlar, ama zaman zaman düzeltilirler. Örneğin, seneler önceki lüks tüketimin yerini alan kitle tüketimini düşünün.

Sonra, kendi kendini kontrol eden üretim idaresi gibi daha rafine biçimler gelmiştir. Sömürü kanununun bir başka unsuru.

Vesaire, vesaire, vesaire. Benim adıma, benim hayatımı organize etmeye karar veren hiç kimse benim yoldaşım olamaz. İnsanın üretmesi, aksi halde insan olarak tüm kimliğimizi yitireceğimiz ve ‘vahşi, yabanıl doğamız’ tarafından aldedileceğimiz bahanesi ile bunu haklı göstermeye çalışırlarsa, insan-doğa ilişkisinin aydınlanmış marksist burjuvazinin bir ürünü olduğu yanıtını veririz. Neden kılıcı yabaya dönüştürmek istediler? Neden insan hep kendini doğadan ayırmak için çaba harcamalı?

İnsanlar gerekli olana ulaşamayınca, gereksiz olanla yorarlar kendilerini.

Goethe

III

İnsanın pek çok şeye ihtiyacı vardır.

Bu ifade genelde, ‘insanın karşılaması gereken ihtiyaçları vardır’, biçiminde anlaşılır.

Bu şekilde insanlar tarihsel olarak belirlenmiş birimlerden bir ikiliğe dönüşürler (aynı anda vasıta ve amaç). Kendi ihtiyaçlarının tatmini aracılığı ile (örneğin iş aracılığı ile) kendilerini gerçekleştirirler, böylece kendi gerçekleştirmelerinin aracı haline gelirler.

Bu gibi ifadelerin içinde ne kadar mitoloji gizli olduğunu herkes görebilir. İnsan kendini doğadan iş aracılığı ile ayırıyorsa, ihtiyaçlarını karşılayarak nasıl tatmin olabilir? Bunu yapmak için zaten insan olması gereklidir, yani ihtiyaçlarını karşılamıştır, ki bu da çalışması gerekmiyor demektir.

Malların derin simgesel içeriği vardır. Bir referans noktası, bir ölçü birimi, bir değişim değeri halini alırlar. Gösteri başlar. Roller dağıtılır ve sonsuza dek kendilerini yeniden üretir dururlar. Aktörler fazla değişim olmadan rollerini oynar dururlar.

İhtiyaçların karşılanması bir refleksten, bir marjinal etkiden daha fazlası olmamaya başlar. Önemli olan insanları ‘şeylere’ dönüştürmektir ve onlarla birlikte başka her şeyi de. Doğa bir ‘şey’ olur. Kullanılır, ve insanın yaşamsal içgüdüleri ile birlikte yozlaşır. Doğa ile insan arasında bir uçurum açılır. Uçurum doldurulmalıdır ve mal pazarının genişlemesi bu işi görmektedir. Oyun, kendini çelişkileri ile birlikte yutma noktasına doğru genişlemektedir. Sahne ve seyirci aynı boyuta girer, kendilerini aynı oyunun daha yüksek, daha etkili bir düzeyi için önerirler, ve sonsuza dek böyle sürer.

Mal kanunundan kaçan herkes nesneleşmez ve oyun alanının “dışına” düşer. Parmak-

la gösterilirler. Dikenli tellerle çevrilirler. Globalleşmeyi ve kanunun alternatif biçimini reddederlerse suçlu ilan edilirler. Deli oldukları açıktır! Gerçekliği yanılsamaya, somutluğu gerçek olmayana dayandıran bir dünyada yanılsamayı reddetmek yasaklanmıştır.

Kapital birikim yasalarına göre oyunu idare eder. Ama hiçbir şey sonsuza dek biriktirilemez. Kapital bile. Mutlak niceliksel bir süreç bir yanılsamadır, kesin söylemek gerekirse, niceliksel bir yanılsamadır. Patronlar bunu çok iyi bilirler. Sömürü farklı biçimler ve ideolojik modeller olarak niteliksel olarak farklı şekillerde bu birikimin sürmesini güvenceye alır, çünlü niceliksel açıdan sonsuza dek sürdüremez.

Tüm sürecin çelişkili ve yanılsama olması kapital için önemli değildir, çünkü dizginleri tutan ve kuralları koyan odur. Gerçeklik diye yanılsama satması gerekiyorsa ve bu para getiriyorsa, o zaman çok fazla soru sormadan devam edelim. Faturayı ödeyen sömürülenlerdir. Bu yüzden hileyi görmek ve gerçekliği tanımak konusunda endişelenmek onlara kalmıştır. Sermaye için herşey olduğu haliyle güzeldir, dünyadaki en büyük illüzyon gösterisine dayalı olsalar bile.

Sömürülenler bu dolandırıcılığı neredeyse nostalji ile anarlar. Onların zincirlerine alışmış, bağlanmışlardır. Arada sırada büyüleyici ayaklanmalar ve kan banyoları hakkında fantaziler kurarlar, sonra yeni siyasi önderlerin söylevlerine kapılıp giderler. Devrimci parti kapitalin hayali açısını, onun kendi başına ulaşamayacağı ufuklara çeker. Niceliksel yanılsama yayılır.

Sömürülenler birleşip kendilerini sayar, sonuçlar çıkarırlar. Şiddet dolu sloganlar burjuva yürekleri tekletir. Sayı ne kadar büyükse, önderler o kadar kibirle oynayıp sıçarlar, o kadar talepkar olurlar. İktidarın ele geçirilmesi için büyük planlar hazırlarlar. Bu yeni iktidar eskinin yıkıntıları üzerinde yayılmaya hazırlanır. Bonaparte'ın ruhu tatmin içinde gülümser.

Elbette, yanılsama kanunları içinde derin değişimler programlanmaktadır. Ama herşey niceliksel birikim simgesine teslim edilmelidir. Devrimin talepleri, militan

güçler büyüdükçe artar. Aynı şekilde, özel karın yerini alan sosyal kar büyümelidir. Böylece sermaye yeni, hayali, olağanüstü bir aşamaya girer. Eski ihtiyaçlar yeni etiketler altında ısrarla baskı yaparlar. Üretim tanrısı rakipsizce hükmetmeye devam eder.

Kendi kendimizi saymamız ne güzel. Kendimizi güçlü hissetmemizi sağlıyor. Sendikalar kendilerini sayıyorlar. Partiler kendilerini sayıyorlar. Patronlar kendilerini sayıyorlar. Biz de öyle.

Ve saymayı bıraktığımızda herşeyin olduğu gibi kalmasını sağlamaya çalışıyoruz. Değişimden kaçınılamıyorsa, kimseyi rahatsız etmeden getiririz değişimi. Hayaletlerin içinden rahatlıkla geçilebilir.

Zaman zaman politika öne çıkar. Sermaye genellikle dahiyane çözümler icat eder. Sonra sosyal barış darbe gibi iner. Mezar sessizliği. Yanılsama öyle yayılır ki oyun hemen hemen tüm güçleri soğurur. Tek bir ses bile yok. Sonra bu *mis-en-scène*'in kusurları ve tekdüzeliği. Perde öngörülememiş durumlara açılır. Kapitalist mekanizma teklemeye başlar. Devrimci müdahale yeniden keşfedilir. '68'de oldu. Neredeyse herkesin gözleri yuvalarından uğrayacaktı. Herkes çok fena kızdı. Her yerde bildiriler. Dağlar dolusu bildiri, broşür, tez ve kitap. Eski ideolojik farklılıklar teneke askerler gibi sıraya dizildi. Anarşistler bile kendilerini yeniden keşfettiler. Ve bunu tarihsel olarak, o anın ihtiyaçlarına göre yaptılar. Herkes oldukça kıt zekalıydı. Anarşistler de. Bazı insanlar olağanüstü uykularından uyandılar ve nefes alacak mekan ve hava arayarak ve anarşistleri görerek kendi kendilerine şöyle dediler, sonunda birlikte olmak istediğim biri geldi. Kısa sürede yanıldıklarını anladılar. Olaylar o yönde de olması gerektiği gibi gitmedi. Orada da aptallık ve oyun vardı. Ve bu yüzden kaçtılar. Kendi içlerine kapandılar. Parçalandılar. Kapitalist oyunu kabullendiler. Ve kabullenmediklerinde, anarşistler tarafından bile kovuldular. '68'in mekanizması yeni teknolojik bürokratik Devlet'in en iyi memurlarını üretti. Ama aynı zamanda kendi antitoksinlerini de üretti. Niceliksel yanılsama süreci açık oldu. Bir yandan yeni bir mal oyunu görüşü inşa etmek için taze lenf aldı, diğer yandan bir kusur vardı.

Üretim düzeyinde meydan okumanın etkisiz olacağı apaçık belli olmuştur. Fabrikaları, tarlaları, okulları, semtleri ele geçirip kendi kendinizi idare edin, diye ilan ediyordu eski devrimci anarşistler. İktidarı her biçimiyle yok edeceğiz, diye ekliyordlardı. Ama sorunun köklerine inmeden. Ağırlığının ve kapsamının bilincine varmadan, onu görmezden gelmeyi tercih ediyorlar, devrimin yaratıcı kendiliğindenliğine bağlılıkları umutları şişiriyorlardı. Ama bu arada üretim üzerindeki kontrolü sürdürmek istiyorlardı. Ne olursa olsun, devrim hangi yaratıcı biçimleri ifade ederse etsin, üretim araçlarını ele geçirmeliyiz, diye ısrar ediyorlardı. Aksi halde düşman bizi o düzeyde alteder. Böylece her tür ödünü kabul etmeye başladılar. Yeni ve daha dehşet verici bir oyun yarattılar sonunda.

Ve oyun yanılışmasının kendi kuralları vardır. Onu yönlendirmek isteyen herkes o kurallara göre oynamalıdır. Onları bilmeli, uygulamalı, onlar üzerine yemin etmelidirler. İlk kural, üretimin herşeyi etkilediğidir. Üretmiyorsanız insan değilsiniz, devrim size göre değil. Neden parazitlere tahammül edelim ki? Onların yerine mi çalışmamız gerekiyor? Kendi geçimimize ek olarak onların geçimini de mi sağla- yalım? Dahası, belirsiz fikirlere sahip, canları ne isterse onu yapacaklarını söyleyen bu insanlar sonunda “nesnel olarak” karşı devrimin amaçlarına hizmet etmez mi? Eh, bu durumda hemen onlara saldıralım. Müttefiklerimizin kim olduğunu, kiminle taraf olmak istediğimizi biliyoruz. Korkutmak istiyorsak, o zaman hep birlikte yapalım; organize olarak, mükemmel düzen içinde, ve kimse ayağını masaya dayamasın ve pantolonunu indirmesin. Belirli organizasyonlarımızı organize edelim. Üretim yerine mücadele teknikleri bilen militanlar eğitelim. Üretenler devrim yapacak, biz yalnızca aptalca birşey yapmasınlar diye orada bulunacağız.

Hayır, bütün bunlar yanlış. Onların hata yapmasını biz nasıl engelleyeceğiz? Organizasyonun oyun düzeyinde, bizden daha fazla gürültü yapabilecekler var. Ve onların harcayacak nefesi de var. İşyerinde mücadele edin. işinizi korumak için mücadele edin. Üretim için mücadele edin.

Çemberden ne zaman çıkabileceğiz? Kendi kuyruklarımızı ısirmaktan ne zaman vazgeçeceğiz?

Deforme olmuş insan hep kendini yakışıklı gösteren aynalar bulur. *de Sade*

IV

İş aşkı ne çılgınlıktır!

Sömürülenlerin sömürüyü, asılan adamın halatı, kölenin zincirlerini sevmesini nasıl da görmeye değer bir beceri ile başardı sermaye.

İşin idealleştirilmesi şimdiye dek devrimin ölümü oldu. Sömürülenlerin hareketi, ona yalnızca yabancı değil, aynı zamanda karşıt olan burjuva üretim ahlakı ile yozlaştırıldı. İlk yozlaşan sektörün işçi sendikaları olması tesadüf değil, üretim oyunu idaresine çok yakın olmalarının sonucu. İş etiğinin işsizlik estetiğine karşı çıkma zamanı.

Tüketim toplumunun dayattığı oyun içi ihtiyaçların karşılanmasına, insanın o ilkel asıl ihtiyacının ışığında, komünizm ihtiyacının ışığında görülen doğal ihtiyaçlarının karşılanması ile karşı çıkmalıyız.

Bu şekilde ihtiyaçların niceliksel değerlendirilmesi alt üst edilir. Komünizm ihtiyacı tüm diğer ihtiyaçları ve insan üzerindeki baskılarını dönüştürür.

İnsanın, sömürünün sonucu olan fakirliği gelecekteki kurtuluşun temeli olarak görülmüştür. Hıristiyanlık ve evrimsel hareketler tarih boyunca el ele yürümüştür. Cenneti fethetmek için, ya da bizi devrime götürecek sınıf bilincini edinmek için acı çekmeliyiz. İş etiği olmadan marksist ‘proloterya’ fikri anlamsızdır. Ama iş etiği burjuvazinin iktidarı ele geçirmesini sağlayan aynı burjuva rasyonalizminin ürünüdür.

Korporatizm proleter enternasyonalizmin süzgecinden yeniden yüzeye çıkıyor. Herkes kendi sektörü içinde mücadele ediyor. En fazla, sendikalar aracılığı ile başka ülkelerdeki benzerleri ile iletişim kuruyorlar. Anıtsal çok uluslu şirketlerin karşısına

anıtsal uluslararası sendikalar çıkıyor. Devrim yapalım, ama mekanizmayı, işleyen aleti, burjuvazinin tarihi erdemini yeniden üreten ve şimdi proloteryanın ellerinde olan o efsanevi nesneyi koruyalım.

Devrimin varisi yarın tüketici ve kapitalist oyunun ana aktörü olmaya yazgılı. Çatışma düzeyinde sonucunun varisi olarak idealize edilen devrimci sınıf, üretimin idealleştirilmesinde kayboluyor. Sömürülenler bir sınıf ile sınırlandıkları zaman, oyunun tüm unsurları zaten var oluyor, tıpkı sömürenler sınıfı için olduğu gibi.

Sömürülenlerin sermayeyi globalleştirme projesinden kurtulmalarının tek yolu, işin, üretimin ve politik ekonominin reddedilmesinden geçiyor.

Ama işin reddedilmesi, iş eksikliğine dayalı bir toplumda “iş eksikliği” ile karıştırılmamalı. Marjinalleştirilmiş olanlar iş ararlar. Bulamazlar. Gettolara itilirler. Suçlulara dönüşüler. Sonra bunların hepsi bir bütün olarak üretim oyunu idaresinin bir parçası olur. Üretenler ve işsizler kapital için aynı ölçüde vazgeçilmezdir. Ama hassas bir dengeleri vardır. Zıtlıklar patlar ve değişik kriz türleri üretirler, ve işte bu bağlam için devrimci müdahale gerçekleşir.

Bu yüzden, işin reddedilmesi, işin yıkımı çalışmama ihtiyacının tasdik edilmesidir. Tasdik şudur: insan, çalışmamanın kendi içinde uyardığı muhtelif istekler aracılığı ile çalışmama yoluyla kendini yeniden üretebilir ve nesnelleştirebilir. İşi yok etme fikri, iş etiği açısından bakıldığında zaman, saçma görünür. Ama nasıl? Bunca insan iş arıyor, bunca çok işsiz var, ve sen işi yok etmekten bahsediyorsun, öyle mi? Luddite hayalet belirir ve tüm-klasikleri-okumuş-devrimcilerin tamamını dehşete garkeder. Katı, kapitalist güçlere cepheden saldırma modeline dokunulmamalıdır. Geçmişin tüm başarısızlıkları ve acıları anlamsızdır; utanç ve ihanet de öyle. İleri yoldaşlar, daha güzel günler gelecek, yine ileri!

‘Boş zaman’, yani işin geçici olarak askıya alınması kavramının, proleterleri durgun sınıf organizasyonu (partiler, sendikalar ve beleşçiler) atmosferine geri itmek amacıyla neye dönüştürüldüğünü göstermek yeterlidir. Bürokratik boş zaman organizasyon-

larının önerdiği oyun, en verimli hayal güçlerini bile depresyona sokmak için bilinçli olarak tasarlanmıştır. Ama bu ideolojik bir örtmecedan başka birşey değildir; bir bütün olarak oyunu oluşturan toptan savaşın pek çok aracından biri.

Komünizm ihtiyacı herşeyi dönüştürür. Komünizm ihtiyacı aracılığı ile çalışmama ihtiyacı olumsuz açıdan (işe karşı olmak) olumlu açığa geçer, yani bireyin tamamen kendisi için boş olması, kendini mutlak özgürlük içinde ifade etme olasılığı, her tür modelden uzaklaşması, hatta üretim modeli gibi temel ve vazgeçilmez sayılanlardan bile.

Ama devrimciler işbilir insanlardır ve her tür modelden uzaklaşmaktan korkarlar, özellikle de kavramın anlamının tam anlamıyla gerçekleştirilmesi yolunda bir engel oluşturan devrim modelinden. Kendilerini hayatta bir rolden yoksun bulmaktan korkarlar. Siz hiç devrim projesi olmayan bir devrimci ile karşılaştınız mı? Enine boyuna tanımlanmış ve kitlelere tüm açıklığı ile sunulmuş bir projesi? Modeli, ambalajı, devrimin temellerini yok ettiğini iddia eden devrimci nasıl bir devrimci olur? Niceliksellik, sınıf, proje, model, tarihi görev ve bu tür eski kavramlara saldıran biri, yapacak hiçbir şey bulamamak, başka herkes gibi gerçekten, alçakgönüllülükle eyleme geçmek zorunda kalmak riski ile karşı karşıya kalır. Ölümcül bir tarih işareti beklemeden gün be gün devrimi inşa eden milyonlarca başkası gibi. Ve bunu yapmak için cesarete ihtiyacınız vardır.

Katı modeller ve küçük niceliksel oyunlarla, gerçek olmayan, hayali devrim projesinin, sermaye oyununun güçlendirilmesi aleminde kalırsınız.

Üretim etiğini lağvederek doğrudan devrimci gerçekliğe girersiniz.

Bu tür şeylerden bahsetmek bile zordur, çünkü bunları bir tezin sayfalarında anlatmak mantıklı gelmez. Bu sorunları azaltarak nihai ve eksiksiz bir analize varmak, asıl konuyu ıskalamak olacaktır. Yapılacak en iyi şey, sözcük oyunlarının incelikli büyüsunü getirebilecek resmi olmayan bir tartışma olabilir.

**Ciddi ciddi neşeden bahsetmek gerçek bir çelişkidir.
Yaz geceleri ağır.
İnsan minik odalarda iyi uyuyamıyor.
Giyotin Arifesi'ndeyiz.**

Zo d'Axa

V

Sömürülenler de oyun zamanı bulur. Ama onların oyunu neşe değildir. Dehşet verici bir ayındır. Ölüm bekleyişi. Üretim eylemi sırasında biriken şiddetin baskısını hafifletmek için işin askıya alınması. Tüketim mallarının hayali dünyasında, oyun da bir yanılsamadır. Oyun oynadığımızı hayal ederiz, ama aslında tek yaptığımız tekdüze bir biçimde sermayenin bize verdiği rolleri tekrarlamak.

Sömürü sürecinin bilincine vardığımızda hissettiğimiz ilk şey bir intikam duygusu olur, sonuncusu ise neşe. Özgürleşme kapitalizmin kötülüğü tarafından bozulmuş bir dengenin düzeltilmesi olarak görülür, iş dünyasının yerini alacak bir oyun dünyasının gelişi olarak değil.

Patronlara saldırının ilk aşaması budur. Hemen farkındalık aşaması. Bize vuran zincirlerdir, kırbaçtır, hapishane duvarlarıdır, cinsel ve ırksal engellerdir. Herşey yıkılmalıdır. Bu yüzden biz kendimize ve sorumluluklarını hesabını ödetmek için düşmanımıza vururuz.

Giyotinin gecesinde yeni bir oyunun temelleri atılır. Sermaye gücünü yeniden kazanır: ilk önce patronların, sonra devrimcilerin kafaları vurulur.

Yalnızca giyotin ile devrim yapmak imkansızdır. İntikam iktidarın bekleme odasıdır. İntikam almak isteyen herkesin bir öndere ihtiyacı vardır. Bir önder onları zafere götürür ve bozulmuş adaleti geri getirir. Ve her kim intikam çılgınları atıyorsa, ondan

alınanları geri almak ister. Doğrudan en yüksek soyutlamaya, artı değere el konmasına. Geleceğin dünyası herkesin çalıştığı bir yer olmalıdır. Güzel! O zaman, onun işlemesini sağlayanlar ve aynı sebepten, yeni patron olanlar dışında herkese kölelik dayatıldığı bir sistem geçer elimize.

Ne olursa olsun patronlar yanlışlarının karşılığını “ödemelidirler.” Pekala! Hıristiyan günah, yargı ve tazminat etiğini devrime taşırız biz de. Ve ticari kökenden geldiği açık olan “borç” ve “ödeme” kavramlarını da.

Bütün bunlar oyunun parçasıdır. Doğrudan iktidar tarafından idare edilmediği zaman bile kolaylıkla ele geçirilebilir. Rol değişimi drama tekniklerinden biridir.

İntikam ve ceza silahlarını kullanarak saldırmak, sınıf mücadelesinin belirli bir anında gerekli olabilir. Hareket başka silahlara sahip olmayabilir. Bu yüzden giyotin anı olacaktır. Ama devrimciler böyle bir silahın sınırlarının farkında olmalıdır. Kendilerini ya da diğerlerini aldatmamalıdır.

Kapitalizm gibi rasyonalize eden bir mekanizmanın paranoyak çerçevesi içinde, intikam devrimi kavramı, devamlı kendini adapte eden oyunun bir parçası haline bile gelebilir. Üretim hareketi, ekonomi bilimi sayesinde meydana gelir görünür, ama aslında görevlerin ayrımı denen hayali antropolojiye dayalıdır.

Özyönetimli bile olsa işte neşe yoktur. Devrim basit bir işin yeniden organize edilmesine indirgenemez. Yalnızca buna değil. Fedakarlıkta, ölümden ve intikamda neşe yoktur. Tıpkı insanın kendi kendini saymasında neşe olmadığı gibi. Aritmetik neşenin olumsuzlanmasıdır.

Yaşamayı arzu eden herkes ölüm üretmekten kaçınır. Giyotinin geçici olarak kabul edilmesi, onun kurumsallaşmasına gider. Ama aynı zamanda, yaşama aşık olan herkes sömürenlerine kucak açmaktan da kaçınır. Bunu yapmak, yaşama karşı olup fedakarlık, kendi kendini cezalandırma, iş ve ölümü savunmak demektir.

İş mezarlığında sömürü ile geçen yüzyıllar dev bir intikam dağı biriktirmiştir. Devrimin önderleri duygusuzca bu dağın üzerinde oturmaktadır. Ondan kar etmek için en iyi yolu çizmeye çalışmaktadırlar. Bu yüzden intikam mahmuzu gücü ele geçiren yeni kastın çıkarları aleyhine yöneltilmelidir. Simgeler ve bayraklar. Sloganlar ve karmaşık analizler. İdeolojik aygıt gerekli olan herşeyi yapar.

Bunu mümkün kılan iş etiğidir. İşten zevk alan ve üretim araçlarını ele geçirmek isteyen herkes işlerin körlemesine ilerlemesine karşıdır. Deneyimlerine dayanarak bilirler ki, sömürünün işlemesini sağlamak için patronların yanlarında güçlü organizasyonları vardı. Aynı ölçüde güçlü ve mükemmel bir organizasyonun özgürleşmeyi mümkün kılacağını düşünürler. Gücün yeten herşeyi yap; ne pahasına olursa olsun üretim kurtarılmalı.

Aldatmaca budur. İş etiği, Hristiyan fedakarlık etiğidir, patronların etiğidir ve tarihteki kitle katliamları sayesinde endişe verici bir düzenlilik içinde birbirini takip etmişlerdir.

Bu insanlar artı değer üretmemenin mümkün olduğunu, insanın bunu yapmayı reddedebileceğini, insanın üretmeme iradesini ortaya koymasının, böylece hem patronların ekonomik yapısına, hem de tüm Batı düşüncesine işleyen ideolojik yapılara karşı mücadele etmenin mümkün olduğunu kavrayamazlar.

Niceliksel devrim projesinin temelini iş etiği olduğunu anlamak önemlidir. İşe karşı savlar, eğer niceliksel büyüme mantığına sahip devrimci organizasyonlar tarafından öne sürülüyorlarsa anlamsızdır.

İş etiğinin yerine neşe estetiği koymak, pek çok endişeli yoldaşın tercih edeceği gibi hayatın sonu demek değildir. “Ne yiyeceğiz?” sorusuna insan basitçe şu yanıtı verebilir: “Ne üretiyorsak.” Yalnız, artık üretim insanın kendini belirlediği boyut olmayacaktır, çünkü o boyut oyun ve neşe çerçevesinde meydana gelecektir. İnsan doğadan ayrı birşey olarak üretebilir, ve sonra doğanın kendisiymiş gibi onunla birleşebilir. Böylece her an, yeterince olduğu zaman üretimi durdurmak mümkün olur. Yalnızca neşe kontrol edilemez olur. Çağımızı nüfuslandıran medeni larvaların tanımadığı bir güç.

Devrimin yaratıcı dürtüsünü on katına çıkarabilecek bir güç.

Komünist dünyanın sosyal serveti, kendine parti proletaryası adını veren bir azınlık tarafından idare edilse bile, artı değer birikimi ile ölçülmez. Bu durum iktidar üretir ve anarşinin özünü reddeder. Komünist sosyal servet, devrimden sonra gelen yaşam potansiyelinden doğar.

Niceliksel değil, niteliksel birikim kapitalist birikimin yerini almalıdır. Basit ekonomik devrimin yerini yaşam devrimi alır, kristalize edilmiş üretimin yerini üretici potansiyel alır, oyunun yerini neşe alır.

Kapitalist yanılsamaların gösteri pazarının reddedilmesi yeni bir değişim türü yaratacaktır. Kurgusal niceliksel değişim yerine gerçek niteliksel değişim. Malların dolaşımı kendini nesnelere ve nesnelerin hayali materyalize edilmesine değil nesnelerin yaşamdaki anlamına dayandıracaktır. Ve bu bir yaşam anlamı olmalıdır, ölüm değil. Bu yüzden bu nesneler değiş tokuş edildikleri kesin anla sınırlı olacaklardır, ve önemleri bu değişimin yer aldığı durumlara göre değişecektir.

Aynı nesnenin derinlemesine farklı “değerleri” olabilir. Kişiselleştirilmiş olacaktır. Şimdi, kapital boyuyunca bildiğimiz şekliyle üretim ile hiç ilgisi olmayacaktır. Değişimin kendisi, sınırsız üretimin reddedilmesi aracılığı ile görüldüğünde, farklı bir anlam taşıyacaktır.

Özgürleşmiş işgücü diye bir şey yoktur. Bütünleşmiş (el emeği-zihin emeği) işgücü diye birşey yoktur. Var olan, iş bölümü ve işgücünün satışdır, yani kapitalist üretim dünyası. Devrim işgücünün olumsuzlanması, neşenin onaylanmasıdır. iş, ‘adil iş’, sömürsüz iş, sömürülenlerin kendilerini sömürü olmadan tüm üretim sürecine dahil edecekleri ‘kendi kendini idare eden’ iş fikirlerinin dayatılması, gerçeklerin çarpıtılmasıdır.

Üretimin kendi kendini idare etmesi kavramı ancak kapitalizme karşı bir mücadele biçimi olarak geçerlidir, aslında mücadelenin kendi kendini idare etmesi fikrinden ayrılamaz. Mücadele söndürüldüğü zaman kendi kendini idare, insanın sömürülmesi-

ni kendi kendine idare etmesinden başka birşey olmaz. Eğer mücadele muzaffer çıkarsa, üretimin kendi kendini idaresi gereksiz olur, çünkü devrimden sonra üretim organizasyonu da gereksiz ve devrim karşıtıdır.

**Atışı kendin yaptığın sürece
herşey beceridir ve kolay kazanmaktır; ancak
sen aniden ebedi oyun arkadaşının sana,
senin merkezine, tüm gücüyle, o ilahi
köprü yapımcılarının muhteşem yaylarından biri ile
fırlattığı topu yakalaması gereken olduğunda: ancak
o zaman yakalamayı başarmak senin değil,
bir dünyanın gücüdür.**

Rilke

VI

Hepimiz neşeyi tecrübe ettiğimize inanırız. Her birimiz yaşamlarımız boyunca en az bir kere mutlu olduğumuza inanırız. Yalnız bu neşe deneyimi hep edilgendir. Keyif alırız. Nasıl neşenin biz istediğimizde kendini göstermesini talep edemezsek, neşeyi ‘arzulayamayız’ da.

Bizler ile neşe arasındaki bunca ayrım bizim kendimizden ‘ayrı’ olmamıza, sömürü süreci tarafından ikiye bölünmüş olmamıza dayanır.

Tatil ‘neşesini’ yaşayabilmek için sene boyunca çalışırız. Tatil geldiğinde, tatilde olduğumuz gerçeğinin ‘zevkini’ çıkarmaya ‘zorunlu’ hissederiz. Tüm diğer işkence türleri gibi bir işkence. Aynısı pazar günleri için de geçerlidir. Korkunç bir gün. Boş zaman yanılsamasının zayıflatılması bize içinde yaşadığımız ticaret oyununun boşluğunu gösterir. Aynı boş bakışlar yarı boş cama, televizyon ekranına, futbol maçına, kadın kahraman dozuna; sinema ekranına, trafik keşmekeşine, neon ışıkları-na, manzarayı öldürme işini tamamlamış olan prefabrike evlere konar.

Kapitalist oyunun muhtelif resitallerinin derinliklerinde ‘neşe’ aramak saf deliliktir. Ama kapitalin istediği de tam olarak budur. Bizi sömürenler tarafından programlanmış boş zaman deneyimi ölümcüldür. Çalışmak istemenize sebep olur. İnsan görünürdeki yaşama karşı kesin ölümü tercih etmeye başlar.

Kapitalist sömürünün rasyonel mekanizmasından hiçbir neşe ulaşamaz bize. Neşenin onu düzenleyecek belirli kuralları yoktur. Öyle olsa bile, neşeyi arzu edebiliyor olmalıyız. Aksi halde yolumuzu şaşırırız.

Bu yüzden neşe arayışı bir irade eylemidir, sermayenin ve onun değerlerinin sabit koşullarını kararlılıkla reddetmektir. Bu reddedişlerin ilki, bir değer olarak işi reddetmektir. Neşe arayışı ancak oyun arayışı ile mümkündür.

Bu yüzden oyun demek, sermaye boyutunda düşünmeye alışık olduğumuz şeyden farklı bir şey demektir. Dingin aylaklık gibi, kendine hayatın sorumluluklarını inkar eden oyun, gerçekte var olanın yapay, çarpık imgesidir. Çatışmanın mevcut aşamasında ve sermayeye karşı mücadelenin göreceli kısıtlamalarında, oyun bir ‘boş zaman faaliyeti’ değil bir silahtır.

Kaderin tuhaf cilvesi sonucunda roller değişmiştir. Eğer yaşam ciddi bir şeyse, ölüm bir yanılsamadır, çünkü yaşadığımız sürece ölüm yoktur. Simdi, ölümün hükümlanlık alanı, yani insan olarak varlığımızı inkar eden ve bizi ‘şeylere’ indirgeyen sermayenin hükümlanlık alanı çok ciddi, yöntemli ve disiplinli görünür. Ama onun sahip-
lenme hezeyanı, etik şiddeti, ‘yapma’ takıntısı büyük bir yanılsamayı saklar: mal oyununun mutlak boşluğunu, sonsuz birikimin faydasızlığını ve sömürünün saçmalığını. Bu yüzden iş ve üretkenlik dünyasının büyük ciddiliği mutlak bir ciddiyet yoksunluğunu saklar.

Tam tersine, bu aptal dünyanın reddi, sözde ‘ciddiyet eksikliği’ içinde neşe, düş, ütopya arayışı yaşamdaki en ciddi şeyi saklar; ölümün reddini. Sermaye ile fiziksel karşılaşma esnasında oyun, duvarın bu yanında bile farklı biçimler alabilir. Pek çok şey ‘oyuncu bir şekilde’ yapılabilir, ama yaptığımız şeylerin çoğunu, kapitalden ödünç

aldığımız ölüm maskesini takarak çok ‘ciddi bir şekilde’ yaparız. Oyun daima yeni olan, daima hareket halinde olan yaşamsal bir dürtü olarak nitelendirilir. Kendimizi ölümden kurtarıyoruz. Oyun canlı hissetmemizi sağlar. Bize yaşam heyecanı verir. Diğer rol modelinde herşeyi sanki bir görevmiş gibi, onu yapmak ‘zorundaymış’ gibi yaparız.

Ancak oyunun, kapitalizm deliliğinin ve yabancılaştırmasının tam tersi olan, her daim yeni heyecanı içinde neşeyi tanıyabiliriz. Eski dünya ile bağlarımızı koparma ve yeni amaçlar, başka değerler ve ihtiyaçlar ile özdeşleşme olasılığı işte buradadır. Neşe bir insanın amacı olarak düşünülme bile, kuşkusuz bilinçli olarak arandığı zaman sermaye ile çatışmayı farklı kılan ayrıcalıklı bir boyuttur.

Hayat o kadar sıkıcı ki yapacak hiçbir şey yok maaşın tamamını en yeni etek ya da gömlek üzerine harcamaktan başka. Kardeşlerim, gerçek arzularınız nedir? Eczanede oturmak, uzak, boş, sıkkın görünmek, tatsız kahve içmek mi? Yoksa, belki.

ONU HAVAYA UÇURMAK YA DA YAKIP KÜL ETMEK Mİ?

The Angry Brigade

VII

Hepimiz gırtlığımızı kadar kapitalizmin büyük oyununa gömüldük. Sırayla bir aktör, bir seyirci oluyoruz. Rol değiştiriyoruz, ya ağzımız bir karış açık başkalarına bakıyoruz ya da başkalarını kendimize baktırıyoruz. Yalnızca bir balkabağı olduğunı bilmemize rağmen billur arabaya bindik. Peri annenin büyüğü eleştirel farkındalığımızı ayarttı. Simdi oyunu oynamalıyız. En azından geceyarısına kadar.

Fakirlik ve açlık hâlâ devrimin itici güçleri. Ama sermaye oyunu genişletiyor. Sahnede yeni aktörler istiyor. Dünyadaki en büyük gösteri bizi şaşırtmaya devam edecek. Her zaman daha karmaşık, her zaman daha iyi organize edilmiş olacak. Yeni palyaçolar kürsüye çıkmaya hazırlanıyor. Yeni vahşi hayvan türleri ehlileştirilecek.

İlk çıkacak olanlar nicelik destekçileri, aritmetik aşıkları olacak ve sahne ışıkları ile körleşerek gereklilik kitlelerini ve kurtuluş ideolojilerini peşlerinden sürükleyecekler. Ama kurtulamayacakları bir şey ciddilikleri olacak. Yüzleşecekleri en büyük tehlike bir kahkaha olacak. Sermayenin gösterisinde neşe ölümcüldür. Herşey loş ve kasvetlidir, herşey ciddi ve düzenlidir, herşey rasyonel ve programlanmıştır, hem de sahte ve yanıltıcı olduklarından.

Krizlerin ötesinde, gelişmemişliğin başka sorunlarının ötesinde, fakirlik ve açlığın ötesinde, sermayenin çıkartacağı son savaş, sonucu belirleyecek olan, can sıkıntısına karşı olandır.

Devrimci hareket de onun savaşlarında mücadele etmek zorunda kalacaktır. Yalnızca sermayeye karşı olan eski savaşlarda değil, kendine karşı olan yeni savaşlarda. Can sıkıntısı ona içeriden saldırmakta, onun çürümesine sebep olmakta, onu boğucu, yaşanmaz kılmaktadır.

Bunları, kapitalizm oyunundan hoşlananlara bırakalım. Sonuna dek rollerini oynamaktan memnun olanlara. Bu insanlar reformların herşeyi gerçekten değiştirebileceğini düşünür. Ama bu başka herşeyden daha büyük bir ideolojik örtmedir. Parçaları değiştirmenin sistemin kurallarından biri olduğunu çok iyi bilirler. Her seferinde işleri birazcık düzeltmek sermaye için faydalıdır.

Bir de. sermayeye sözel olarak saldıranların hiç eksik olmadığı devrimci hareket vardır. Bu insanlar epey kargaşa yaratır. Büyük bildirilerle ortaya çıkarlar, ama artık kimseyi etkileyememektedirler, özellikle de onları sinsice gösterinin en hassas kısmında kullanan sermayeyi hiç. Soliste ihtiyacı olduğunda bu oyunculardan birini sahneye çıkarır. Sonuç açmasıdır. Gerçek şudur ki, tüketim mallarının gösteri mekanizması sermayenin hükümlerlik alanına, koordinasyon merkezlerine, üretimin ta çekirdeğine girilerek kırılmalıdır. Nasıl olağanüstü bir neşe patlaması, ne kadar yaratıcı bir ileri sıçrayış, ne kadar sıradışı bir amaçsız amaç olacağını bir düşünün.

Yalnız, kapital mekanizmalarına neşeyle, yaşam simgeleri ile girmek güçtür. Silahlı mücadele genellikle bir ölüm simgesidir. Patronlara ve onların hizmetkarlarına ölüm verdiği için değil, ölüm hakimiyetinin yapılarını kendine istediği için. Farklı algılansa gerçekten de eylem halindeki neşe olurdu, mal gösterisinin dayattığı, militer parti, gücün fethi yapısal koşulları yıkabilirdi; öncü olabilirdi.

Devrimci hareketin diğer düşmanı budur. Anlayamamak. Çelişkinin yeni koşullarını görmeyi reddetmek. Artık mal gösterisinin bir parçası halini almış geçmişin modellerini dayatmakta ısrar etmek.

Yeni devrimci gerçeklik konusundaki cehalet hareketin devrimci kapasitesinin teorik ve stratejik olarak farkına varılmamasına yol açıyor. Ve teorik niteliğe sahip sorulara bakmadan hemen müdahale etmeyi kaçınılmaz kılmak için çok yakında düşmanlar olduğunu söylemek yeterli değil. Bütün bunlar hareketin yeni gerçekliğiyle yüzleşme ve şu anda ciddi sonuçları yaşanan, geçmişte yapılmış hatalardan kaçınma yeteneksizliğini gizliyor. Ve bu inkar her tür ussalci siyasi yanılsamayı besliyor. İntikam,

önderler, partiler, öncü, niceliksel büyüme gibi kategoriler yalnızca bu toplum boyutunda bir anlam ifade ediyor ve böyle bir anlam gücün sürekliliğini destekliyor. Olaylara devrimci bakış açısından, yani her tür gücün tamamen ve kararlılıkla yok edilmesi açısından bakarsanız, bu kategoriler anlamsızlaşır. Ütopyanın yersizliğine girerek, iş etiğini altüst ederek, onu hemen, buranın neşe gerçekleşmesine dönüştürerek, kendimizi tarihsel örgüt biçimlerinden çok uzak bir yapının içinde buluruz.

Bu yapı durmaksızın değişir ve bu yüzden kristalleşmeden kaçınır. İşyerindeki üreticilerin öz-örgütlenmesi ve işe karşı verilen mücadelenin öz-örgütlenmesi ile nitelenir. Üretim araçlarını ele geçirmez, ama durmaksızın değişen örgütsel biçimler aracılığı ile üretimi reddeder.

İşsiz ve geçici işçiler konusunda da aynı şey olmaktadır. Can sıkıntısı ve yabancılaşmanın teşvik ettiği yapılar öz-örgütlenme temelinde ortaya çıkmaktadır. Dışsal bir örgütün dayattığı ve programladığı amaçların sunulması hareketi öldürür ve onu mal gösterisine teslim eder.

Çoğumuz bu devrimci örgüt fikrine bağlıyız. Otoriter örgütü reddeden anarşistler bile onu hor görmüyorlar. Bu temelde hepimiz kapitalin çelişkili gerçeğine benzer araçlarla saldırılabileceğini kabul ediyoruz. Bunu yapıyoruz, çünkü bu araçların yasal olduğuna, kapital ile aynı mücadele alanından çıktığına ikna olmuşuz. Herkesin olayları bizim gibi görmeyebileceğim kabul etmeyi reddediyoruz. Teorimiz örgütlerimizin uygulaması ve stratejisi ile aynı.

Otoriterler ile bizim aramızda çok fark var; ama ortak tarihsel örgüt inancı önünde hepsi yıkılıyor. Anarşiye bu örgütlerin çalışmaları aracılığı ile ulaşılacak (yalnızca yaklaşım yöntemlerinde önemli farklar beliriyor). Ama bu inanç çok önemli bir şeyi gösteriyor: tüm ussalcı kültürümüzün gerçekliğini ilerici terimlerle açıklama iddiası. Bu kültür kendini tarihin geri çevrilemez olduğu fikrine ve bilimin analitik kapasitesine dayandırıyor. Bütün bunlar bizim şu anı, geçmişin tüm çabalarının karanlığın güçlerine (kapitalist sömürüye!) karşı mücadelenin doruk noktası ile bulunduğu nokta olarak görmemize sebep oluyor. Sonuç olarak, öncellerimizden daha ileride olduğu-

muza, geçmişin tüm deneyimlerinin toplamı olan teorileri ve örgütsel stratejileri detaylandırıp uygulamaya koyabileceğimize ikna oluyoruz. Bu yorumu reddeden herkes kendilerini otomatik olarak gerçekliğin ötesinde buluyorlar, ki tanımı gereği bu da tarih, ilerleme ve bilim demek. Böyle bir gerçekliği reddeden herkes tarih-karşıtı, ilerleme-karşıtı ve bilim karşıtı oluyor. Temyiz hakkından mahrum mahkumiyet.

Bu ideolojik zırhla donanmış olarak sokaklara çıkıyoruz. Burada, analizlerimizin çerçevesine girmeyen uyarıcılardan oldukça farklı yapılanmış bir mücadele gerçekliğine tosluyoruz. Güzel bir sabah, barışçıl bir gösteri sırasında polis ateş etmeye başlıyor. Yapı tepki veriyor, yoldaşlar da ateş ediyor ve polis memurları düşüyor. Aforoz! Barışçıl bir gösteriydi bu. Yozlaşarak bireysel gerilla eylemlerine dönüştüğüne göre provokasyon olmalı. Gerçekliğin 'parçası' değil, gerçekliğin 'kendisi' olduğuna göre hiçbir şey ideolojik organizasyonumuzun mükemmel çerçevesinin ötesine geçemez. Ötedeki herşey deliliktir ve provokasyondur. Süpermarketler harap edilir, dükkanlar, yiyecek ve silah depoları yağmalanır, lüks arabalar yakılır. Bu, çarpıcı şekliyle mal oyununa saldırıdır. Yeni yapılar o yönde ilerlemektedir. Aniden, gereken minimum stratejik yönlendirme ile biçimlenirler. Gösteriş yok, uzun analitik önermeler yok, karmaşık destekleyici teoriler yok. Saldırırlar. Yoldaşlar bu yapılar ile özdeşleşir. iktidar veren örgütleri reddederler; denge, bekleme, ölüm. Eylemleri bu örgütlerin intihara eğilimli bekle ve gör pozisyonlarının eleştirisidir. Aforoz! Provokasyon olmalı.

Geleneksel siyasi hareketlerden bir kırılma vardır ve bu hareketin kendisinin eleştirisi halini alır. İstihza bir silah olur. Yazarın çalışma odasına kapanmış olarak değil, kitle halinde, sokaklarda. Sonuç olarak yalnızca patronların uşakları değil, çok uzak ve yakın geçmişin devrimci önderleri de kendilerini güçlük içinde bulurlar. Ufak çaplı patronlar ile önder grubun zihniyeti de krize girer. Aforoz! Tek geçerli eleştiri patronlara karşı olandır ve tarihi sınıf mücadelesi geleneğinin koyduğu kurallara uymalıdır. Bu ilahi kurallardan sapan herkes provokatördür.

İnsanlar toplantılardan, klasiklerden, anlamsız yürüyüşlerden, kılı kırk yaran teorik

tartışmalardan, sonsuz ayrımlardan, bazı siyasi analizlerin tekdüzeliğinden ve fakirliğinden bıktı. Onlar aşk yapmayı, sigara içmeyi, müzik dinlemeyi, yürüyüşe çıkmayı, uyumayı, gülmeyi, oynamayı, polis öldürmeyi, gazeteci sakatlamayı, yargıç öldürmeyi, kışla bombalamayı tercih ediyorlar. Aforoz! Mücadele ancak devrimin önderleri için anlaşılabilirdiği ölçüde yasaldır. Aksi halde, durumun kontrolden çıkması riski olduğundan, mutlaka provokasyon vardır.

Acele et yoldaş, polis, yargıç, patron vur. Şimdi; yeni bir polis seni durduramadan.

Hayır demekte acele et, yeni bir baskılama seni hayır demenin anlamsız, delice olduğuna, bir tımarhanenin konukseverliğini kabul etmen gerektiğine ikna edemedi.

Yeni bir ideoloji onu senin için kutsallaştırmadan kapitale saldırmakta acele et.

Yeni bir sofist sana bir kez daha 'iş seni özgür kılar' diyemeden işi reddetmekte acele et.

Oynamakta acele et. Silahlanmakta acele et.

Toplum polisleri inene kadar devrim olmayacak.

Coeurderoy

VIII

Oyun aynı zamanda, onu mal gösterisinin bir parçası olarak kullanan sermaye mantığı içinde bir bilmece ve çelişkidir. Kendi içinde sahip olmadığı bir belirsizlik edinir. Bu belirsizlik kapitalist üretimin hayali yapısından kaynaklanır. Bu şekilde, oyun yalnızca üretimin askıya alınması, gündelik yaşamda bir 'barış' parantezi olur. Böylece oyun programlanabilir ve dekor olarak kullanılabilir.

Kapitalin hükümlerlik alanının dışındayken oyun kendi yaratıcı dürtüsü tarafından ahenkle yapılandırılır. Üretim dünyasının güçleri tarafından talep edilen şu ya da bu performansla bağlı değildir, kendiliğinden gelişir. Oyun ancak bu gerçeklik içinde neşelidir, neşe verir. Sömürünün sebep olduğu incinmeden kaynaklanan mutsuzluğu askıya almaz, onu tam anlamıyla gerçekleştirir, yaşamın gerçekliği içinde bir katılımcı kılar. Bu şekilde, ölümün gerçekliği (oyun aracılığı ile olsa bile) tarafından eyleme konulan numaralara karşı kendini koyarak kasveti daha az kasvetli kılar.

Ölüm gerçekliğini yok edenler kapitalist yanılısamanın efsanevi hükümlerliğine karşı, sonsuzluğu hedeflese bile olasılık tozları içinde yuvarlanan bir hükümlerliğe karşı mücadele etmektedirler. Yıkıcı eylem oyunundan, bunun ima ettiği derin trajedinin tanınmasından, ölümün örümcek ağlarını yok etme yeteneğine sahip hevesin gücünün farkına varmaktan neşe doğar. Bu dehşete dehşetle, trajediye trajediyle, ölüme ölümlerle karşılık verme meselesi değildir. Neşe ile dehşet, neşe ile trajedi, neşe ile ölüm arasında bir yüzleşmedir.

Bir polis memurunu öldürmek için, önceki hükümler kanının aceleyle temizlendiği bir yargıç cübbesi giymek gerekli değildir. Mahkemeler ve hükümler daima kapital gösterisinin bir parçasıdır, onları eyleme geçiren devrimciler olsa bile. Bir polis memuru öldürüldüğünde onun sorumluluğu tartıya vurulmaz, çatışma bir aritmetik

meselesi yapılmaz. İnsan devrimci hareket ile sömürenler arasında bir ilişki vizyonu programlıyor olmaz. İnsan devrimci hareketin içinde yapılanmış bir ihtiyaca, bu dünyanın tüm analizleri ve haklı çıkarmalarının asla kendi başına dayatmakta başarılı olamayacağı bir ihtiyaca yakın seviyede tepki veriyor olmaz. Bu ihtiyaç düşmana, sömürenlere ve uşaklarına saldırma ihtiyacıdır. Hareketin yapıları içinde ağır ağır olgunlaşır. Ancak açığa çıktığında hareket savunma aşamasından saldırı aşamasına geçer. Analiz ve ahlaki olarak haklı gösterme akıntıyukarı kaynağa gider, akıntiaşağı sokaklara çıkanların, onların ayağına dolaşmaya hazırlananların ayaklarının dibine değil. Sermayenin sömürülenler üzerinde uyguladığı sistematik şiddetle geçen yüzyıllarda var olurlar. Ama eksiksiz ve kullanıma hazır bir biçimde ışığa çıkmaları gerekmez. Bu niyetlerin daha fazla ussallaştırılması, gerçekliğe ona ait olmayan bir model dayatma düşümüz olur.

Toplum polislerini indirelim. Tepki rolünü desteklemiyoruz, bu bize göre değil. Kapitalin bulanık davetini reddediyoruz. Yoldaşlarımızı ya da birbirimizi vurmak yerine, polis memuru vurmak her zaman daha iyidir. Tarihte, bilimin mücadele edenlerin bilincinde var olduğu zamanlar vardır. O tür zamanlarda gerçeği yorumlayanlara ihtiyaç yoktur. Gerçek olayların olduğu halinden çıkar. Teoriyi üreten mücadelenin gerçekliğidir. Tüketim malı pazarının doğumu kapitalin oluşmasını, feodal üretim biçimlerinden kapitalist üretim biçimlerine geçişi belirlemiştir. Üretimin gösteri aşamasına girişi ile, tüketim malı biçimi var olan herşeye yayılmıştır: aşk, bilim, duygular, bilinç, vs.

Gösteri genişlemiştir. Marksistin iddia edeceği gibi, ikinci aşama ilkinin yozlaşmasını içermez. Tamamen farklı bir aşamadır. Kapitalist herşeyi tüketir, devrimi bile. Devrim üretim modelinden kopmazsa, yalnızca alternatif biçimler dayatacağını iddia ederse, kapitalizm onu mat gösterisinin içinde yutar.

Yalnızca mücadele yutulamaz. Biçimlerinin bazıları, belirli örgütsel varlıklar halinde kristalize olarak, gösteriye çekilebilir. Ama sermayenin üretime verdiği derin önemden koptukları zaman, bu oldukça güçleşir.

İkinci aşamada aritmetik ve intikam meseleleri mantıklı değildir. Bahsedilse bile, mecazi önem taşırlar.

Sermayenin hayali oyununun imal gösterisi yerine, gerçek olmayanın ve gösterinin yok edilmesi amacıyla ona karşı yürütülen gerçek silahlı saldırı oyunu konulmalıdır.

Kendin yap. 'Bricoleur' Elkitabı

IX

Çok kolay. Kendiniz yapabilirsiniz. Yalnız başınıza ya da birkaç güvenilir yoldaş ile. Karmaşık araçlara gerek yoktur. Fazla teknik bilgiye bile gerek yoktur.

Sermaye saldırıya açıktır. Tek ihtiyacınız olan kararlı olmaktır.

Bir sürü konuşma bizi kalın kafalı kılmıştır. Bu korku meselesi değildir. Korkmuyoruz, yalnızca bir türlü kopamadığımız önceden imal edilmiş fikirlerle aptallık ölçüsünde doluyuz.

Kendi eylemini gerçekleştirmeye kararlı herhangi biri cesur biri değildir. Yalnızca fikirlerini berraklaştırmış, sermayenin gösteride onlara verdiği rolü oynama çabasının anlamsız olduğunu farketmiş kişilerdir. Eksiksiz farkındalık içinde, serinkanlı kararlılık ile saldırırlar. Ve bunu yaparken insan olarak kendilerini gerçekleştirirler. Neşe içinde kendilerini gerçekleştirirler. Ölümün hükümranlılığı gözlerinin önünde kaybolur. Patronlar için yıkım ve dehşet yaratsalar da, kendi yüreklerinde ve sömürülenlerin yüreklerinde neşe ve sükunet vardır.

Devrimci örgütler bunu anlamakta güçlük çekerler. Onlar üretim gerçekliğini yeniden üreten bir model dayatırlar. Üretim gerçekliğinin niceliksel yazgısı onların niceliksel olarak neşenin estetik boyutu düzeyine geçmelerine engel olur. Bu örgütler aynı zamanda silahlı saldırıyı tamamen niceliksel ışık altında görürler. Amaçlar cephe çarpışması terimleri ile belirlenir.

Bu şekilde sermaye herhangi bir acil durumu kontrol altında tutabilir. Hatta kendine çelişkileri kabullenme lüksünü tanıyabilir, gösteri amaçlarına işaret eder, gösteriyi genişletmek için üreticiler üzerindeki olumsuz etkileri istismar eder. Sermaye çatış-

mayı niceliksel alanda kabul eder, çünkü orada tüm yanıtları bilmektedir. Kurallar üzerinde tekel sahibidir ve çözümleri kendisi üretir. Tam tersine, devrimci eylemin neşesi bulaşıcıdır. Yağ damlası gibi yayılır. Oyun, gerçeklik üzerinde etkili olduğunda anlamlı olur. Ama bu anlam, onu yukarıdan idare eden bir model halinde kristalize olmaz. Bin farklı anlama bölünür ve hepsi üretken, hepsi istikrarsızdır. Oyunun içsel bağlantıları saldırı eyleminde kendilerini ortaya koyarlar. Ama genel anlam hayatta kalır, oyunun dışlananlar ve kendilerini ondan ayırmak isteyenler için taşıdığı anlam hayatta kalır, ilk önce oynamaya karar verenler ve oyunun özgürleştirici sonuçlarını 'gözleyenler' oyunun kendisi için zaruridir.

Neşe cemaati bu şekilde yapılır, iletişime geçmenin kendiliğinden yoludur, oyunun en derin anlamının gerçekleşmesi için temeldir. Oyun toplumsal bir eylemdir. Nadiren yalıtılmış bir gerçek olarak ortaya çıkar. Eğer çıkarsa, genellikle psikolojik baskılamamanın olumsuz unsurlarını içerir, olumlu bir yaratıcı mücadele anı olarak oyunun kabullenilmesi değildir.

Oyunun kendisine verilen anlamın seçiminde gelişigüzeelliği önleyen oyunun toplumsal anlamıdır. Toplumsal anlam yokluğunda birey başka herkes için anlaşılabilir olacak kendi kurallarını ve anlamlarını dayatabilir. Oyun onların bireysel sorunlarının (iş, yabancılaşma, sömürü sorunları) olumsuz etkilerinin geçici olarak askıya alınması halini alır.

Toplumsal anlaşma içinde, oyun karşılıklı eylemler akışı ile zenginleşir. Karşılıklı olarak doğrulanan özgürleşmiş hayal güçlerinden geldiği zaman yaratıcılık daha büyüktür. Her yeni icat, her yeni olasılık kolektif olarak, önceden belirlenmiş modeller olmadan yaşanabilir ve sırf yaratıcı bir an olarak bile, gerçekleşme sırasında bin farklı güçlkle karşı karşıya gelse de yaşamsal etkisi vardır. Geleneksel devrimci örgüt sonunda teknisyenlerini dayatmaya başlar. Kaçınılmaz bir şekilde teknokrasiye doğru gider. Eylemin mekanik tarafına verilen büyük önem bu yolda onu kınar.

İktidarı yok etmeye yönelik eylemde neşe anı arayan devrimci bir yapı bu yıkımı gerçekleştirmek için kullanılan araçları işte böyle düşünür, araçlar olarak. Bu araçları

kullananlar onların kölesi olmamalıdır. Tıpkı onları kullanamayanların kullananların kölesi olmaması gerektiği gibi.

En kötü diktatörlük türü, aracın diktatörlüğüdür.

Devrimcilerin en önemli silahları kararlılıkları, vicdanları, eylem kararlılıkları, bireysellikleridir. Silahların kendileri yalnızca araçtır, ve bu yüzden daima eleştirel değerlendirmeye maruz bırakılmalıdırlar. Silah eleştirisi geliştirmek gereklidir. Yarı otomatik makineli tüfek ve onun askeri etkililiğinin kutsandığını sık sık görmüşüzdür.

Silahlı mücadele yalnızca silahlarla ilgili değildir. Bunlar tek başına devrimci boyutu temsil edemez. Karmaşık bir gerçekliği tek bir şeye indirgemek tehlikelidir. Aslında, oyun bu riski içerir. Yaşayan deneyimin yalnızca bir oyuncağa dönüşmesine sebep olabilir, onu büyümlü ve mutlak bir şeye dönüştürebilir. Pek çok devrimci savaşçı örgütün sembolizminde makineli tüfeğin belirmesi tesadüf değildir.

Devrimci mücadelenin derin anlamı olarak neşeyi anlamak için bunun ötesine geçmeliyiz, efsanevi ve efsaneleşmiş nesneler aracılığı ile mal gösterisinin yanılsamalarından ve tuzaklarından kaçmalıyız.

Silahlı mücadele ile yüzyüze kaldığında sermaye nihai çabasını gösterir. Son sınırdaki dahil olur. Kendinden çok emin olmadığı bir alanda eyleme geçmek için kamuoyunun desteğine ihtiyaç duyar. BU yüzden modern propagandanın en rafine silahlarını kullanarak bir psikolojik savaş başlatır.

Temel olarak, bu zamanda kapitalin fiziksel olarak organize olma yolu onu, kendi zamanlamasına ve saldırı yöntemine karar verebilen devrimci yapı karşısında saldırıya açık kılar. O bu zayıflığın pek farkında değildir ve telafi etmek için önlemler almaktadır. Polis yeterli değildir. Ordu bile değildir. Halkın kendisinin daimi uyanıklığına ihtiyaç duyar. Hatta proleteryanın en mütevazı kısmının. Bu yüzden, bunu yapmak için sınıf cephesini bölmelidir. Fakirler arasında silahlı organizasyonlar tehlikesi mitini tatmalıdır; Devletin kutsallığı, ahlakı, kanunu, vesaire miti ile birlik-

birlikte. Dolaylı yoldan bu örgütleri ve onların militanlarını bu rolleri üstlenmeye iter. Bu 'role' bürününce, oyunun artık bir anlamı kalmaz. Herşey 'ciddi' olur, yanılma olur; gösterinin hükümlanlık alanına girer ve bir mala dönüşür. NEŞE bir 'maske' olur. Birey anonim olur, rolünü yaşar, artık görünüş ile gerçekliği birbirinden ayırmaz.

Mal tiyatrosunun büyüğü çemberini kırmak için her tür rolü reddetmeliyiz ve buna 'profesyonel' devrimci rolü de dahildir.

Silahlı mücadele profesyonel birşey olma izni vermemelidir kendine, kapitalist üretimin dışsal tarafları ona tam da bu görev dağılımını dayatmak istemektedir.

'Kendin yap.' Oyunun global tarafını, onu rollere indirgeyerek parçalama. Yaşamdan zevk alma hakkını savun. Sermayenin ölüm projesini engelle. O yaratıcılık ve oyun dünyasına ancak oynayanı 'oyuncu'ya, canlı yaratıcıyı ölü bir kişiye, canlı olduklarını söyleyerek kendi kendilerini aldatanlara dönüştürerek girebilir.

'Oyun dünyası' merkezileşse artık oyundan bahsetmenin anlamı kalmaz. Sermayenin, 'silahlı neşe' savımızı ortaya koyduğumuzda devrimci öneriyi yine ele alması olasılığını öngörmemiz gerekir. Ve bunun gerçekleşmesinin bir yolu, oyun dünyasının dışarıdan idare edilmesidir. Oyuncuların rollerini ve oyuncak mitolojisini belirleyerek.

Merkezileşme bağlarını (militer parti) kırarak, insan sermayenin, niceliksel pazarın gösteri üretimi kanununa uyumlu fikirlerini karıştırma sonucunu elde eder. Neşe tarafından koordine edilen eylem neşe için bir bilmecedir. Bu hiçbir şeydir. Belirli bir hedefi olmayan, gerçeklikten yoksun birşey. Ve bu böyledir, çünkü sermayenin özü, amaçları ve gerçekliği hayalidir, ama devrimin özü, amaçları ve gerçekliği somuttur. Komünizm ihtiyacı kuralı, üretme ihtiyacı kuralının yerini alır. Toplumsal oyunda, bu ihtiyacın ışığında, bireyin kararları anlamlılaşır. Geçmişin ölüm modellerinin gerçek olmayan, hayali karakteri keşfedilir. Patronların yok edilmesi tüketim mallarının yok edilmesi demektir, ve tüketim mallarının yok edilmesi patronların yok edilmesi demektir.

Baykuş kanat açıyor.

Atina atasözü

X

‘Baykuş kanat açıyor.’ Kötü başlayan eylemler iyi sonuçlansın. Bunca zamandır devrimciler tarafından ertelenen devrim, devrimcilerin sosyal barış arzularına karşın gerçekleşsin.

Sermaye son sözü beyaz ceketlilere verecektir. Hapishaneler fazla uzun dayanmayacaktır. Yalnızca yüceltilmiş eski bir gericinin anılarında yaşayan bir geçmişin kaleleri olarak, sosyal ortopediye dayalı ideoloji ile birlikte kaybolacaktır. Artık mahkum olmayacaktır. Sermayenin yarattığı suçlulaştırma süreci rasyonalize edilecek, tımarhaneler aracılığı ile işlenecektir.

Gerçekliğin tamamı gösteri olduğunda, gösteriyi reddetmek gerçekliğin dışında olmak demektir. Mal kanununu reddeden herkes delidir. Mal tanrısının önünde eğilmeyi reddetmek insanın akıl hastanesine yatırılması ile sonuçlanacaktır. Orada tedavi radikal olacaktır. Artık engizisyon tarzı işkence ya da duvarlara sıçrayan kanlar olmayacaktır; bu tür şeyler kamuoyunu altüst eder. Kendini üstün görenlerin müdahale etmesine, gerekçelere ve telafilere sebep olur, ve gösterinin ahengini bozar. Hasta zihinler için tek radikal tedavi olarak görülen, kişiliğin tamamen yok edilmesi, kimseyi altüst etmez. Sokaktaki adam kapitalist gösterinin ağırbaşlı atmosferi ile sarıldığını hissettiği sürece, üzerine kapanacak tımarhane kapılarına karşı güvende hisseder. Ona delilik dünyası başka bir yerdeymiş gibi gelir, hem de her fabrikanın yanında, her okulun karşısında, her arazi parçasının arkasında, her sitenin ortasında birer tımarhane bulunduğu halde.

Eleştirel kalın kafalılığımız içinde, beyaz ceketli devlet memurlarının yolunu hazırlamamaya özen göstermemeliyiz.

Sermaye, kitlesel düzeyde dolaşıma çıkacak bir yorum kanununu programlamaktadır. Bu kanun temelinde, kamuoyu patronların düzenine saldıranları, yani devrimcileri, deli olarak görmeye alışacaktır. Böylece onların akıl hastanelerine kapatılması gerekli olacaktır. Hapishaneler de Alman modeli uyarınca rasyonalize edilmektedir. İlk önce kendilerini devrimciler için özel hapishanelere dönüştürecek, sonra model hapishanelere, sonra beyin manipülasyonu için gerçek toplama kamplarına, ve sonunda akıl hastanelerine dönüşeceklerdir.

Sermayenin davranışı yalnızca sömürülenlerin mücadelelerine karşı kendini savunma ihtiyacından doğmaz. Mal üretimi kanununun mantığından doğar.

Sermaye için akıl hastanesi global gösterinin işleyişinin kesintiye uğratıldığı yerdir. Hapishane bunu yapmak için çılgınca çaba gösterir, ama başarılı olamaz, temel sosyal ortopedi ideolojisi tarafından engellenmektedir.

Tam tersine, tımarhane ‘yeri’nin bir başlangıcı ya da sonu yoktur, tarihi yoktur, gösterinin değişkenliğine sahip değildir. Orası, bir sessizlik yeridir.

Diğer ‘sessizlik’ yeri, mezarlık, yüksek sesle konuşma yeteneğine sahiptir. Ölü insanlar konuşur. Ve bizim ölülerimiz yüksek sesle konuşur. Bu ağır olabilir, çok ağır. İşte bu yüzden kapital gittikçe daha az mezarlık olması için çaba gösterecektir. Ve tımarhanelerdeki ‘konukların’ sayısı buna uygun şekilde artacaktır. Bu alanda, ‘sosyalizmin anayurdunun’ anlatacak çok şeyi vardır.

Tımarhane, boş zamanın mükemmel sağaltıcı rasyonalizasyonudur, mal yapısını sarsmadan işin askıya alınması. Üretkenlik yoksunluğunu inkar etmeden üretkenlik yoksunluğu. Deli adam çalışmak zorunda değildir ve çalışmayarak işin deliliğin karşılığı olan bilgelik olduğunu doğrular.

Devlete karşı silahlı saldırı zamanının gelmediğini söylerken, bu tür saldırılar gerçekleştiren yoldaşlar için akıl hastanelerinin kapılarını açıyoruz; devrim zamanının gelmediğini söylerken deli ceketinin iplerini sıkıyoruz; bu eylemlerin

nesnel olarak provokasyon olduğunu söylerken işkencecilerin beyaz ceketlerini giyiyoruz.

Rakiplerin sayısı önemsizken şarapnel etkiliydi. Bir düzine ölüye hoşgörü gösterilebilir. Otuzbin, yüzbin, ikiyüzbin ölü tarihte bir dönüm noktasını belirler, mal gösterisinin barış dolu ahengini bozacak öylesine kör edici aydınlığa sahip devrimci bir referans noktası. Dahası, sermaye daha sinsidir. Uyuşturucuların, mermilerin sahip olmadığı bir tarafsızlığı vardır. Sağaltıcı olma gerekçesine sahiptirler.

Kapitalin delilik kanunu kendi yüzüne fırlatılsın. Toplum tek bir büyük akıl hastanesidir. Karşıt-duruşların koşulları altüst edilsin.

Bireyin tarafsızlaştırılması kapitalin maddeleşmiş bütünlüğü içinde daimi bir uygulamadır. Fikirleri dümdüz etmek sağaltıcı bir süreçtir, bir ölüm makinesidir. Kapitalizmin gösteri biçimi içinde, bu dümdüz etme olmadan üretim gerçekleşemez. Ve bütün bunların reddi, ölüm karşısında neşenin seçimi bir delilik işareti ise, bütün bunların arkasında gizlenen tuzağı herkesin anlamasının zamanı gelmiştir.

Batının kültürel geleneğinin tüm aygıtı bir ölüm makinesidir, gerçekliğin inkarıdır, her tür rezalet ve haksızlığı, sömürü ve soykırımı biriktirmiş, kurgusal olanın hükümdarlığıdır. Bu mantığın reddi delilik olarak kınanıyorsa, o zaman delilik ile delilik arasında ayrımı belirlemeliyiz. Neşe silahlanmaktadır. Saldırısı mal, halüsinasyon, mekanizma, intikam, önder ve parti niceliğini altetmektedir. Mücadelesi kar mantığını, pazar mimarisini, yaşam programlamayı, son arşivdeki son belgeyi parçalamaktadır. Onun şiddetli patlaması bağımlı olanın düzenini, olumlu ve olumsuz terminolojisini, mal yanılması kanununu altüst etmektedir.

Ama bütün bunlar kendini ilan edebilmelidir. Neşe dünyasından ölüm dünyasına geçmek kolay değildir. Kurallar geçerliliğini yitirmiştir ve sonunda birbirlerini silerler. Neşe dünyasında yanılısma sayılan şey ölüm dünyasında gerçekliktir ve tersi de doğrudur. Fiziksel ölüm, ölüm dünyasında bir takıntı olan şey, yaşam olarak satılan şeyden daha az ölümcüldür.

Böylece kapitalin neşe mesajlarını bilmeceleştirme kapasitesi doğar. Niceliksel mantığın devrimcileri bile neşe deneyimlerini derinlemesine anlama kapasitesinden yoksundurlar. Bazen tereddütle önemsiz yaklaşımlarda bulunurlar. Başka zamanlarda sermayeninkinden pek de farklı olmayan bir kınamaya koyulurlar.

Ticari mal gösterisinde önemli olan mallardır. Bu birikmiş yığındaki aktif unsur iştir. Üretim çerçevesinin içinde hiçbir şey aynı anda hem olumlu, hem olumsuz olamaz. Çalışmamayı öne sürmek mümkündür, çalışmanın inkarı değil geçici olarak askıya alınmasını. Aynı şekilde, malsızlığı, kişiselleştirilmiş nesneyi öne sürmek de mümkündür, ama ancak ‘boş zaman’ bağlamı içinde, yani hobi olarak, üretim döngüsünün kabul ettiği zaman süreleri içinde üretilen bir şey olarak. Bu anlamda, bu kavramların, çalışmama ve malsızlık kavramlarının genel üretim modelinin fonksiyonu olduğu açıktır. Ancak neşenin anlamını ve onunla bağlantılı olarak ölümün anlamını, birbirine karşı mücadele eden iki zıt dünyanın unsurları olarak açıklığa kavuşturursak neşe eylemlerinin unsurlarını anlatabiliriz. Hepsini anlatabileceğimizi söyleyerek kendimizi yanıltmadan. Doğrudan sermayeye saldırmak ile bağlantılı olmayan açılardan olsa bile, neşe tecrübesi yaşamaya başlayan herhangi biri saldırının önemini kavramaya daha gönüllüdür, en azından nicelik yanılsamasına dayalı, modası geçmiş çatışma vizyonuna bağlı kalmış birinden daha fazla.

Böylece baykuş yine de kanat açıp uçabilir.

**Herkes ileri! Ve silahlarla ve yürekler, sözlerle
ve kalemle, hançerle ve silahla, istihza ve küfürle,
hırsızlıkla, zehir ve kundakçılıkla.
Haydi toplumla... savaşalım!...**

Dejaque

XI

Bekleme, kuşkular, sosyal barış düşleri, küçük ödünler ve naiflikle işimiz bitsin artık. Kapitalizm dükkanlarında bize satılan her tür mecazi süprüntü ile. Herşeyi, en ince detayına kadar açıklayan büyük analizleri bir kenara bırakalım. Sağduyu ve korku dolu dev ciltleri. Demokratik ve burjuvaca tartışma ve diyalog, münazara ve kongre, mafyöz patronların aydınlanmış yetenekleri yanılısamalarını bir kenara bırakalım. Burjuva iş etiğinin yüreklerimize kazıdığı bilgeliği bir kenara bırakalım. Bize fedakarlık ve itaat öğretmiş yüzyılların Hıristiyanlığını bir kenara bırakalım. Rahipleri, patronları, devrimci önderleri, daha az devrimci önderleri, hiç devrimci olmayan önderleri bir kenara bırakalım. Sayıları, nicelik yanılısamalarını, pazar yasalarını bir kenara bırakalım. Bir an zulmedilenlerin tarihinin yıkıntıları üzerinde oturalım ve düşünelim.

Dünya bize ait değil. Onu bu haliyle sahiplenmek isteyecek kadar aptal bir efendisi varsa, bırakın onun olsun. Binaların olması gereken yerdeki yıkıntıları, şehirlerin olması gereken yerdeki mezarlıkları, ırmakların olması gereken yerdeki çamuru, denizlerin olması gereken yerdeki pis kokulu tortuyu o saysın. Dünyadaki en büyük sihirbaz gösterisi artık bizi büyülemiyor.

Burada, şu andaki mücadelemizden neşe toplumları doğacağından eminiz.

Ve ilk defa, yaşam ölümü altedecek.

Kullanılan yazı karakterleri

Metin	Swift regular, Swift regular italic, Swift bold (Gerard Unger)
Aforizmalar/Alıntılar	Idealista bold, Idealista semibold italic (Tomáš Brousil)
Kapak başlığı	Telegraph circus, Telegraph italic (Emil Karl Bertell)

En
kötü
diktatörlük
türü,
aracın
diktatörlüğüdür.

Alfredo M. Bonanno

SİLAHİN NEŞİ